

EDITIE

743

STEDENBOUW

TIJDSCHRIFT VOOR STEDENBOUW, ARCHITECTUUR EN MONUMENTEN | JAARGANG 71 | 2017

*ejc
Inge*

Opvallend en tijdloos researchcentrum | Met KiK nu al voldoen aan nieuwe eisen rond bouwprojecten | 1.899 boorpalen ter ondersteuning | Van sloop tot evenementendek | Hooggespannen verwachtingen rondom Interlift 2017

Tekst | Lilian Heijmans Beeld | KlaassenGroep B.V. Vestiging Arnhem, Atelier Pro en Lilian Heijmans

Monumentale Metis Montessori Lyceum krijgt behoorlijke uitbreiding

Het Metis Montessori Lyceum in Amsterdam Oost wordt fors uitgebreid. De school voor mavo, havo en vwo aan het Oosterpark herbergt op dit moment zo'n zevenhonderd leerlingen – en dat worden er negenhonderd. Hiervoor komt naast het monumentale pand een nieuw gedeelte met een directe aansluiting op het huidige gebouw.

In 1904 werd de Hoogere Burgerschool aan de noordzijde van het Oosterpark gebouwd, dat toen net pas was aangelegd. Het pand, door architect Leguyt ontworpen, heeft sinds die tijd onder diverse namen een belangrijke functie gehad als middelbare school. Als buurtschool in Oost fungeerde hij als maatschappelijke springplank voor veel mensen uit de omliggende volkswijken. Het Montessori Lyceum is sinds augustus 2013 in het pand gevestigd en heeft die functie behouden. Na afronding van de bouw begin 2018 wordt het park tot aan de school doorgetrokken.

STRAK ONTWERP

"We renoveren de dienstwoning die onderdeel van het schoolcomplex uitmaakt en bouwen daaromheen het nieuwe gedeelte van de school, dat bestaat uit klaslokalen, een centraal trappenhuis en een kantine annex aula", vertelt Marcel Temming, projectleider bij de KlaassenGroep uit Arnhem. Het huidige schoolplein blijft gehandhaafd; in totaal gaat het om 4.410 m² met vijf bouwlagen, een kelder, een begane grond en drie verdiepingen. Het ontwerp is een radicaal antwoord op het gesloten monumentale karakter van de oude school. Het strakke ontwerp voegt zich met de matzwarte gevels in de nieuwe opzet van het net gerenoveerde Oosterpark."

KUNSTWERK

In de kelder komt een stalling voor fietsen en scooters, evenals kleedruimtes en douches. De begane grond wordt voorzien van een glazen plint, die de kantine/aula en de laboratoriumruimtes van de Technasium-afdeling voor de omgeving zichtbaar maken. Vanaf de eerste etage worden er openslaande ramen aangebracht met HR++ glas en aluminium kozijnen met daartussen zwarte aluminium beplating. Als zonwering worden elektrisch bedienbare zwarte geperforeerde panelen geïnstalleerd, die alle onderdeel uitmaken van het kunstwerk 'Here Comes The Sun' van Chris Kabel. Hij brengt 4.500 transparante glazen lenzen en filters in diverse kleuren aan in deze panelen. De lichtinval zorgt voor diffuse speelse lichteffect in de klaslokalen. Het patroon van de lenzen verwijst op een afstand van het gebouw naar het golf- en deeltjeskarakter van licht. >

VOORZIENINGEN

Het gebouw krijgt een plat dak voorzien van bitumen. Hier komen de kasten voor de luchtbehandeling en koeling te staan, weggewerkt achter geperforeerde gevelpanelen. Er worden op dit moment nog geen zonnepanelen op het dak aangebracht, maar alle aansluitingen hiervoor worden al aangelegd, zodat dit in de toekomst eenvoudig te realiseren is. Met uitzondering van de kelder krijgen alle verdiepingen vloerverwarming. De wanden worden afgewerkt met glasvezelbehang en op de betonnen vloeren komen kunststof gietvloeren en marmoleum. Verder worden er witte systeemplafonds aangebracht met daarin lichtarmaturen met LED-verlichting. Ook krijgt het pand een geavanceerde brandmeldcentrale met ontruimingsinstallatie. Dit alles maakt dat het gebouw energielabel A krijgt, en dus zeer energiezuinig is.

Marcel Temming voor de dienstwoning bij het Metis Montessori Lyceum.

Temming: "We zijn in september 2016 begonnen, terwijl de school gewoon open bleef. Dat was echt wel een uitdaging en vergt nog steeds veel afstemming en aanpassing. Zo plannen we bepaalde werkzaamheden bewust in de vakantieperiodes. Om problemen voor de bestaande bebouwing in de directe omgeving te voorkomen, zijn er rondom de hele bouwkuip eerst damwanden aangebracht. Tevens wordt de bouwkuip bemaald tegen overtollig grondwater. We hebben eerst de kelder in het werk gestort en bouwen vervolgens verder met staal en prefabbeton. Gelukkig hebben we veel ervaring met de woning- en utiliteitsbouw en -renovatie, maar ook met het bouwen en renoveren van scholen. Dat komt hier weer goed van pas." ■

Bouwinfo

OPDRACHTGEVER

Metis Montessori Lyceum, Amsterdam

ARCHITECT

Atelier PRO Architecten, Den Haag

HOOFDAANNEMER

KlaassenGroep B.V., Arnhem

INSTALLATIE-ADVIES

Adviesbureau J. van Toorenburg, Den Haag

CONSTRUCTEUR

Constructiebureau Tentij, Heemskerk

INSTALLATEUR

Hollander Techniek, Almere

Projectinfo

COMMUNICEREN

Het Metis Montessori Lyceum in Amsterdam wordt uitgebreid met een nieuwbouw met dezelfde oppervlakte als het bestaande gebouw. De installaties in deze uitbreiding worden verzorgd door Hollander Techniek. Dat bedrijf fungeert als een partner, die met een uitgebreide kennis en een breed pakket aan diensten en technieken complete oplossingen levert.

Bij het Metis Montessori Lyceum was één van de belangrijkste aandachtspunten het koppelen van de installaties in beide bouwdeelen, vertelt projectleider Roland van den Heuvel. "We verzorgen zowel de elektrotechnische als werktuigbouwkundige installaties. Op dusdanige wijze dat het gebouw voldoet aan het predicaat Frisse Scholen. Het is daarbij zaak dat de installaties zoals brandmelding, inbraakbeveiliging en toegangscontrole in de nieuwbouw communiceren met die in de oudbouw; dat er wat installaties betreft als het ware sprake is van één gebouw."

Hollander Techniek begon met de werkzaamheden in februari van dit jaar. Februari 2018 vindt de oplevering plaats. Voor het bedrijf is het een project zoals ze vaker doen, geeft Van den Heuvel aan. "Hier moeten we met een aantal zaken rekening houden. Zo is er sprake van een krappe bouwplaats. Verder brengen we de doorbraken naar de oudbouw aan op momenten dat er geen les is, na schooltijd of in de vakanties. Daar hebben we in de planning rekening mee gehouden."

 hollander techniek | verlegt grenzen

Wij gaan verder dan standaard oplossingen!

Grensverleggend werken is een continu proces dat nooit ophoudt.

Wij werken van ontwerp tot installatie en onderhoud. Met de focus op vakmanschap, kwaliteit en duurzaamheid, realiseren wij innovatieve oplossingen.

Tekst | Jan Mol Beeld | BudoBouw

Nieuwbouw Montessori Lyceum Amsterdam sluit karaktervol aan bij bestaande bouw

Het oude Montessori Lyceum in Amsterdam knapt er flink van op. Een belendend nieuwbouwcomplex, gebouwd naar de laatste eisen voor duurzaamheid en gezondheid, geeft toekomstige gebruikers veel lucht, licht en ruimte. BudoBouw B.V. uit Zwolle is verantwoordelijk voor het complete skelet, bestaande uit beton en staal. Daarnaast is men betrokken bij de renovatiewerkzaamheden aan de dienstwoning die zich op het terrein bevindt.

Met een ruime expertise in alle soorten complexe projecten, specialiseert BudoBouw zich in traditioneel betonwerk, prefab beton, funderingsconstructies, staal- en betonskeletten en montagewerkzaamheden. Men bouwt volgens de methode 'Bewuste Bouwers', waarbij de omgeving op alle fronten wordt ontzien. Duurzaamheid staat bij BudoBouw hoog in het vaandel. Wij spraken met Denis van Wijk, directeur van BudoBouw B.V. en met Jeroen van Ostaijen, bedrijfsleider.

HET BLEEF NIET BIJ SKELETTEN UIT STAAL

Van Ostaijen opent het gesprek: "Bij elke bouw heb je te maken met uitdagingen, die het project ophouden. In Amsterdam kregen we echter een hele bijzondere uitdaging te verwerken. Tijdens de graafwerkzaamheden stuitte we op echte skeletten. De bouw bevindt zich in een omgeving waar vroeger, omstreeks 1700, een begraafplaats is geweest. Naar schatting hebben we zo'n 170 stoffelijke overschotten moeten bergen. We hebben keurig alle grond gezeefd en de menselijke resten door de gemeente laten afvoeren, zodat deze elders herbegraven konden worden. Zelfs de vorm van de verteerde kisten, waarin de doden begraven waren, kon je nog afgetekend zien in de grondlaag." Al met al liepen de werkzaamheden door deze operatie zo'n zes weken uit. Van Wijk voegt toe: "Daarnaast hadden we te maken met verontreinigde grond, dat veel saneringswerk met zich meebrengt. Dus oponthoud."

'De kelderbak onder de nieuwbouw is waterdicht dankzij liquid rubber'

NIEUWBOUW EN RENOVATIE GINGEN MOEITeloos HAND IN HAND

"In de oude dienstwoning hebben we de kelder en de betonvloer gerenoveerd", aldus Van Wijk. "Klaassen Bouw, onze opdrachtgever, neemt op zijn beurt de gevels van de dienstwoning en de oude school voor zijn rekening, die weer mooi opgeknapt worden." De school is het grootste deel van de tijd gewoon in bedrijf. "Daar onder vinden we geen hinder van", vertelt Van Ostaijen. "Alles is prima geregeld. Ook de aan- en afvoer van materialen verloopt soepel, ondanks dat we ons in hartje Amsterdam bevinden."

LAYER TORENSYSTEEM EN LIQUID RUBBER ALS BOUWSPECIALITEITEN

De kelderbak onder de nieuwbouw is gegarandeerd waterdicht. Daar zorgt het liquid rubber voor, dat in opdracht van BudoBouw is aangebracht. Van Ostaijen: "Het vloeibare rubber is aan de buitenkant van de kelderbak aangebracht. Daarna is de kelderbak deels geïsoleerd. Daarmee is de waterdichtheid een feit, dankzij dit relatief nieuwe systeem van ondoordringbaar maken van beton."

Het ontwerp van het nieuwe gebouw is een vrij open constructie met veel glas en open ruimtes. De basis hiervoor is door BudoBouw opgetrokken uit een stalen skelet, extra zwaar uitgevoerd, waaraan de betonnen delen zijn bevestigd. Van Ostaijen: "Om dit te realiseren, hebben we het layer torensysteem toegepast voor het stalen skelet, in plaats van klassiek stempelwerk."

oud en nieuw met elkaar verbonden

De nieuwbouw van het Metis Montessori Lyceum in Amsterdam is een sterk stukje architectuur, passend bij het monumentale karakter van de oude bouw. Er is in het ontwerp een duidelijk verbinding gelegd naar het oude Amsterdam, onder andere door de bijzondere schuifluiken voor de ramen, waarop oude stadsplattegronden staan afgebeeld. "De optische verbinding is er zeker, maar ook de fysieke verbinding is aanwezig", vertelt van Ostaijen tot slot. "De nieuwbouw is aangesloten op zowel de oude dienstwoning als de oude bouw." Naar verwachting zullen de werkzaamheden tot aan de bouwvak duren. ■

Projectinfo

ONTZORGEN

BudoBouw B.V. is door Klaassen Groep ingeschakeld vanwege de ruime expertise in alle soorten complexe projecten.

Bovendien komt het bedrijf, dat onder meer gespecialiseerd is in traditioneel betonwerk, prefab beton, funderingsconstructies, staal- en/of betonskeletten en montagewerkzaamheden afspraken altijd na. Van Wijk: "We doen wat we zeggen, daar gaan we voor. Wij leveren kwaliteit en ontzorgen de opdrachtgever!" Daarnaast werkt BudoBouw B.V. volgens de methode Bewuste Bouwers, waardoor de omgeving zo min mogelijk overlast van de bouw ondervindt. Zo is de bouwplaats altijd opgeruimd en worden de toegangswegen voortdurend schoon gehouden. Dit sluit perfect aan bij het volgende aspect, namelijk duurzaamheid, dat BudoBouw hoog in het vaandel heeft staan. "Indien nodig, laten wij afval duurzaam afvoeren, dus via gecertificeerde bedrijven. Ook werken wij uitsluitend met producten afkomstig van bedrijven met een duurzaamheidslabel. Door deze bewuste werkwijze ontzorgen wij niet alleen de opdrachtgever, maar ook de naaste omgeving en het milieu", aldus Van Wijk.

BUDOBOW
BETON & MONTAGE

KRAANINSPECTIE
NEDERLAND